

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 399. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467278868304/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- 530 *Æresord*: sml. s. 522
- 532 *Tasso*, Torquato (1544-95): italiensk digter; med ordene om *gode Stridsmænds Løn* sigtes der formodentlig til *Il Gensaleme liberata* 8. sang vers 29. – *Hvo der holder (...)*: Emilie har fortalt Camilla (s. 305) om sine ord til Otto (s. 9, sml. II s. 138). – *Vinaand*: alkohol.
- 533 *Lysthuset*: s. 50. – *Correggios Nat*: maleriet »Den hellige nat« af Correggio (ca. 1494-1534) i Dresdnergalleriet. – *Slag af Sværdet*: på skulderen, hvormed man blev slået til ridder. – *Bøn til Museerne*: s. 509.
- 534 *lært at bede*: s. 99, sml. 383. – *Bankactierne*: s. 465. – *Fattigskat*: skat eller afgift til fattigvæsenet, som siden 1762 måtte betales i København; blev fra 1816 pålagt de mere velhavende borgere, især grundejere. Fra 1861 blev fattigvæsenets udgifter afholdt sammen med kommunens udgifter i øvrigt. – *Kjærlighedsmaaltider*: de kristnes »Agaper« i de ældste menigheders tid (1. Kor. 11, Jud. 12).
- 535 *hvorfor man læser*: s. 384. – *Kjældermænd*: se n.t.s. 384. – *Juno Luana*: Jupiters hustru i egenskab af fødselsgudinde.
- 536 *Æresord*: s. 530. – *den »Gænde paa Bjergets«*: Gud på Sinai, sml. 2. Mos. 19ff. – *holdt Lyset*: var til nar.
- 538 *Kvinden behøver (...)*: s. 162. – *sympathetisk*: se n.t.s. 126.
- 539 *Stropher ved Stranden*: s. 528. – *Kjære Sjæl (...)*: mulig reminiscens af Mephistopheles' ord til Sjælen i J. L. Heibergs komedie »En Sjæl efter Døden« 3. akt (»Kjære Ven, det er Det, Du nu taler igjen«), idet Sjælen har spurgt, hvad en anapæst er (*Danske Klassikere* 51). – *Princets*: den oprindelig engelske kunstnerfamilie, der først optrådte i pantommerne på Morskabsteatret, senere på Casino og sluttelig i Den kgl. Ballet. – *Der høres Lykke*: sml. s. 214, 383.
- 540 *Asyllæner*: lærer på anstalt for fattige børn, hvis forældre er på arbejde. – *anch'io (...)*: ital., også jeg er maler. Ord tillagt Correggio (se n.t.s. 533), da han i Bologna så Rafaels »Hellige Caecilia«. – *Buk*: se n.t.s. 82. – *norske Skolebør*: vistnok en lap, som i 17. årh. skulle vise vej for nogle svenskere ned til Tysfjorden i Nordland, men i mørket ledte dem vild hen til en afgrund, der siden kaldtes Mandefjordfjeldet (fortalt af P. Chr. Asbjørnsen i *Billed-Magazin for Børn* 1839).
- 541 *Cimbrenes Nedgildet (...)*: i folkevandringstiden, da de rykkede ind i Italien. Sml. n.t.s. 18, II s. 164. – *døe i sin Rede*: vending fra Jobs Bog (29, 18) tillagt Frederik III, da han under Københavns belejring 1658 blev tilrådet at flygte ud af landet. – *Vilhelm af Oranien*: prins Vilhelm »den Tavs« (1533-84), statholder i Holland, men